

VERENIGDE STATEN

De klas in met kogelwerende capuchontrui

Met de dodelijke schietpartij op een basisschool in Texas vers in het geheugen, brengen Amerikaanse ouders hun kinderen terug naar het klaslokaal voor het nieuwe schooljaar. En hoewel schietpartijen op scholen in de VS zeldzaam blijven, wekken ze veel angst. Bescherming van kinderen en docenten tegen vuurwapengeweld is een groeiende markt, maar veel van die middelen werken volgens experts niet en vergroten alleen de angst.

 PAGINA 8

Kogelwerende capuchontruien in het klaslokaal

Met de dodelijke schietpartij op Robb Elementary School in Texas vers in het geheugen, brengen Amerikaanse ouders hun kinderen terug naar het klaslokaal voor het nieuwe schooljaar. En hoewel schietpartijen op scholen in de VS zeldzaam blijven, wekken ze een groot gevoel van angst op.

“W”e verkopen een rugzak die eruit ziet als een gewone rugzak”, zegt de Michael de Geus, oprichter van Leatherback Gear. “Maar wel een die, in het geval dat een schutter het vuur opent, je lang genoeg kan beschermen tot de veiligheidsdiensten er zijn.” De Geus was voorheen special agent bij de Secret Service, de dienst die onder meer de Amerikaanse president beveiligd. De rugzakken die het bedrijf van de Amerikaan maakt, zijn naast de gebruikelijke opbergvakken, ritsen en schouderbanden standaard voorzien van kogelwerende elementen. Bovendien kun je de achterkant in zijn geheel losritsen, waardoor de tas in een soort kogelvrij vest verandert. Op het eerste gezicht is er dus niets opvallends aan te zien, maar met \$249,99 voor het goedkoopste model is hij behoorlijk aan de prijs.

De rugzak is maar een voorbeeld uit het assortiment kogelwerende spullen dat tegenwoordig in allerlei formaten en varianten in de Verenigde Staten te koop is. Vaak in neutrale tinten, soms ook in vrolijke roze en paarse kleuren waar je zo een kind mee weg ziet huppelen. Veiligheidsdeskundigen zien een toename in het aanbod van spullen die Amerikaanse ouders voor henzelf of hun kinderen kunnen kopen, van kleine flesjes pepperspray voor aan een sleutelhanger tot kogelwerende capuchontruien en regenjacks gemaakt van een bepaald type vezel. Het is de wrange opbrengst van een land dat dagelijks te maken heeft met dodelijke schietpartijen, maar weigert het privéwapenbezit aan banden te leggen.

Een school hoort een veilige plek te zijn waar geleerd, gespeeld en gestoeid wordt. Maar de schrik zit er bij ouders en verzorgers opnieuw goed in, zo kort na de schietpartij in het Texaanse Uvalde. Vlak voor de zomervakantie bracht een 18-jarige schutter negentien kinderen en twee leraren om het leven met een automatisch wapen, terwijl de politie een uur lang buiten het klaslokaal stond zonder in te grijpen.

“We zien een duidelijke verkoopspiek na dergelijke incidenten”, zegt De Geus. “Hoe vaker dit gebeurt bij wat ik een zacht doelwit noem, zoals een kerk of een school, des te vaker ouders op zoek gaan naar iets wat ze een gevoel van veiligheid geeft.”

331 VUURWAPENINCIDENTEN

De Amerikaanse overheid houdt geen centrale database bij over het aantal schietpartijen op scholen, en de gegevens van de politie vertroebelen het beeld, want ieder schietincident op een school wordt meegeteld, ongeacht de reden, het aantal slachtoffers en het tijdstip van de dag. Dus ook als er 's nachts op de parkeerplaats van een school bij een mislukte drugsdeal die daar toevallig plaatsvindt, een wapen wordt afgevuurd en er geen kinderen of leraren bij betrokken waren.

Volgens de krant The Washington Post, die een eigen registratie bijhoudt en daarbij specifiek kijkt naar het aantal slachtoffers van wapengeweld tijdens schooluren, zijn er sinds

1999 in totaal 185 kinderen en volwassenen bij 331 vuurwapenincidenten op scholen omgekomen. 311.000 leerlingen waren getuige van dit soort geweld.

In 1999 vond de schietpartij op Columbine High School plaats, waarbij twee jongens twaalf klasgenoten en een docent ombrachten, en daarna zichzelf. Sinds die aanslag, die

door de gruwelijkheid ervan een omslagpunt vormt, is het aantal zichtbare en onzichtbare veiligheidsmaatregelen op scholen sterk toegenomen. Met iedere nieuwe massaschietpartij die het landelijke nieuws haalt, verandert het uiterlijk van de school. Camera's, metaaldectoren en hoge hekwerken behangen met prikkeldraad moeten wapens en ongewenste

indringers buiten de deur houden. Vooral in de grote steden hebben sommige scholen meer weg van een gepantserde vesting dan van een onderwijsinstituut.

De regelgeving omtrent veiligheid verschilt per staat en schooldistrict. ‘Er zijn geen federale mandaten of voorschriften rondom de beveiliging van scholen in de Verenigde Staten’, legt Pauline Moore van onderzoeksbureau Rand uit. Ze is politicoloog en gespecialiseerd in veiligheidsbeleid.

NAGEBOOTST

Zo verplichten 42 staten scholen om *active shooter drills* te houden, meldde de krant USA Today onlangs. Bij zo'n oefening wordt een situatie nagebootst waarbij een gewapende indringer het gebouw binnenkomt. De deur moet op slot, de lichten gaan uit, de kinderen en hun docent moeten stil blijven en zich verstoppen op een plek in het klaslokaal waar ze vanaf de gang niet gezien kunnen worden. Zo'n oefening kan wel een uur duren en gebeurt soms onaangekondigd.

Nieuwe wapenwet

De Amerikaanse wapenlobbyclub NRA heeft een ijzersterke greep op de Amerikaanse politiek en krijgt vooral gehoor bij de republikeinen. Maar een maand na de schietpartij op de school in Uvalde stemde het Amerikaanse congres voor het eerst in dertig jaar in met een nieuwe wapenwet. De wet regelt dat er strengere controles komen voor

wapenkopers onder de 21 jaar. Ook komt er geld vrij voor beveiliging van scholen en het verbeteren van de geestelijke gezondheidszorg. Het is een minimale stap — president Joe Biden had op meer gehoopt — maar een doorbraak in het land waar vuurwapens onderdeel zijn van de cultuur. Het recht op het bezit ervan is vastgelegd in het tweede amende-

ment op de grondwet. In veel staten liggen de geweren en handwapens in de vitrine van grote warenhuizen als Walmart. Er bestaan zomerkampen waar kinderen leren schieten. Uit een jaarlijkse peiling van enquêtebureau Gallup blijkt dat in 2020 44% van de huishoudens een wapen bezit. Het merendeel daarvan woont buiten de grote steden.

Sommige scholen plaatsen sinds kort op eigen initiatief een soort gepantserde cel achter in het klaslokaal. Deze schuilkamers beschermen zowel tegen tornado's als tegen rondvliegende kogels en kosten tussen de \$12.000 en \$30.000 per stuk. Er bestaan ook bunkers waar alle klassen en leraren tegelijk in passen.

De organisatie Make Our School Safe, opgericht door ouders die hun kind verloren bij de Marjory Stoneman Douglas High School (beter bekend als de Parkland-shooting), waar bij zeventien doden vielen, lobbyt bij politici voor een stille alarmknop op school, die rechtstreeks in verbinding staat met het plaatselijke politiebureau. Op die manier gaat er geen tijd verloren met een belletje naar noodnummer 911. In drie staten is zo'n knop nu verplicht.

‘VEILIGHEIDSTHEATER’

De druk vanuit de maatschappij om iets te doen aan de dreiging is groot. Maar of de gekozen oplossingen ook succesvol zijn in het voorkomen van slachtoffers is de vraag. Veel hangt af van de context waarin de producten gebruikt worden, vertelt Pauline Moore. ‘Als er beveiligingscamera's in een school hangen, maar er is niemand die naar de beelden kijkt, gaat het niet veel verschil maken in het voorkomen van een potentiële tragedie.’

Amy Klinger, hoogleraar aan Ashland University en oprichter van de The Educator's School Safety Network, vindt de meeste beveiligingsmaatregelen tegen eventuele schietpartijen ‘een quick fix’ en spreekt van ‘een veiligheidstheater’. Ze noemt de opkomst van kogelwerende kleding en schuilkamers in het klaslokaal ‘compleet belachelijk’. ‘Er zijn veel beveiligingsbedrijven die ongelooflijke hoeveelheden geld verdienen aan de angsten van ouders.’

‘Er zijn veel beveiligingsbedrijven die ongelooflijke hoeveelheden geld verdienen aan de angsten van ouders’

Amy Klinger

Educator's School Safety Network

Klinger vindt dat de focus veel meer moet komen te liggen op geestelijke gezondheid en het trainen van leraren. ‘Statistisch gezien is een schietpartij op een school in de VS nog steeds zeer zeldzaam.’ Ze refereert aan onderzoek van risicospecialist David Ropeik die heeft berekend dat de kans dat een kind bij zo'n gebeurtenis in de VS komt te overlijden grofweg 1 op 614.000.000 is. Bovendien maakt te veel zichtbare beveiliging kinderen juist bang en heeft die daarmee een averechts effect. ‘Waarom blijven er schietpartijen op scholen plaatsvinden?’, zegt Klinger. ‘Omdat we de aanpak niet veranderen. Uvalde gebeurt en dan wil iedereen meer active shooter drills doen. Maar we moeten meer doen aan geestelijke gezondheid, de cultuur op school, agressie in het algemeen. Hoe afschuwelijk ze ook zijn, de angst voor dit buitengewoon zeldzame risico is schadelijker dan de schietpartijen zelf.’

In mei kwamen bij een schietpartij op een basisschool in Uvalde in de Amerikaanse staat Texas negentien kinderen en twee leraren op het leven.

FOTO: ERIC THAYER/BLOOMBERG

In het kort

- Kinderen en leraren beschermen tegen vuurwapengeweld in de VS is een groeiende markt.
- Na de massaschietpartij op de Columbine High School in 1999 nam het aantal beveiligingsmaatregelen op scholen sterk toe.
- Maar veel van die middelen werken volgens experts niet en maken scholieren juist angstig.